

Norsk olje & gass

HOVEDKONTOR /

Postboks 8065, 4068 Stavanger
besøk / Vassbotnen 1, 4313 Sandnes

OSLO /

Postboks 5481 Majorstuen, 0305 Oslo
besøk / Middelthunsgate 27, 0368 Oslo

TROMSØ /

Postboks 448, 9008 Tromsø
besøk / Bankgata 9/11, 9008 Tromsø

TEL / +47 51 84 65 00

www.norskoljeoggass.no

Org. nr.: 956 685 818

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148
NO-0033 Oslo

Klima- og miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo

Dato: 23.05.2014

Høringsuttalelse

Forskrift om transport av CO₂ og utnyttelse av undersjøiske reservoarer på kontinentalsokkelen til lagring av CO₂

Utkast til nytt kapittel i forurensingsforskriften om miljøsikker lagring av CO₂

Norsk olje og gass viser til to høringsbrev og notater av 28.03.14 som begge gjelder gjennomføring av EUs lagringsdirektiv i Norge. Norsk olje og gass velger å avgi en høringsuttalelse for begge høringene med en felles del og en del som adresserer konkrete forslag og kommentarer til de to forskriftsutkastene.

Innledning

Det er viktig at lagringsdirektivet implementeres i Norge for å kunne lagre CO₂ volum fra norske utslipp. Ikke minst er dette viktig fordi norsk sokkel har et stort potensiale som fremtidig CO₂ lager for utslipp som har sin opprinnelse også utenfor Norge, spesielt fra Europa.

Norge er det eneste land i Europa som har erfaring med lagring av CO₂ i geologiske formasjoner på sokkelen. De to eksisterende lagrene er begge en integrert del av verdikjeden i produksjonsforløpet for feltene Sleipner/Gudrun og Snøhvit. Utskilling av CO₂ fra naturgassen er en forutsetning for at disse feltene kan drive produksjon og eksport av hydrokarboner som møter CO₂ krav til salgsgass/konvertering til LNG. Den tilhørende injeksjon av CO₂ reduserer utslipp av CO₂ til atmosfæren.

Norsk olje og gass er enig i myndighetenes vurdering av at karbonfangst og lagring (CCS) kan være et viktig virkemiddel for å redusere CO₂ utslipp både i Norge og i Europa. Vi er innforstått med at det etableres et regime som er harmonisert med lagringsdirektivet. Norsk olje og gass påpeker at lagring under den eksisterende lovgivning har vært en suksess. Et nært samarbeid mellom industrien og myndighetene har sikret kostnadseffektiv og sikker lagring. Den lærdommen og erfaringen industrien besitter er viktig å bringe med seg videre ved gjennomføringen av regelverket. En god implementering av rammeverket er viktig, ikke bare for Norge, men fordi andre nasjoner sannsynligvis vil se på hvordan Norge med sin lange erfaring utarbeider sitt rammeverk.

Industrien er derfor opptatt av at implementering av lagringsdirektivet i Norge ikke medfører strengere krav enn det som følger av direktivet, samtidig som det er viktig at det legges opp til å beholde fleksibilitet innen de rammene lagringsdirektivet setter. Det må også gis tilstrekkelig rom for fleksibilitet i håndhevingen av kravene for å sikre fortsatt utvikling og innovasjon innenfor dette feltet.

Norsk olje og gass er opptatt av at reguleringen knyttet til CO₂ lagring og CCS generelt underbygger og gir insentiver for å utvikle og implementere denne teknologien. Vi har i våre kommentarer påpekt en del forhold hvor industrien oppfatter rammeverket som en hindring og hvor det er en fare for at industrien pålegges risiko, kostnader, prosedyrer og arbeidsbelastning som vil kunne være til hinder for at CCS og CO₂ lager utvikles i Norge.

I høringsnotat fra Klima- og miljødepartementet, KMD, knyttet til utkast til nytt kapittel i forurensingsforskriften om miljø sikker lagring av CO₂, slår KMD fast at injisering av CO₂ i seg selv er forurensning. Vi mener at denne formuleringen er uheldig, og at dette i seg selv kan hindre allmenn forståelse og aksept for CO₂ injeksjon og lagring som et reelt og sikkert klimatiltak.

Norsk olje og gass er enig i at man skal legge til rette for miljø sikker lagring av CO₂. Ved utformingen av krav og håndheving av regelverket må utgangspunktet være at transport og lagring er sikker, og at det vil være en kontinuerlig overvåking av lagringen. Faren for lekkasje er liten.

Norsk olje og gass er ikke enig i KDMs vurderinger i samme oversendelsesbrev hva gjelder kostnader. Vi mener at implementering av lagringsdirektivet kan medføre en betydelig økning i arbeidsbyrde og det kan også medføre en betydelig økt risiko og finansiell belastning for de kommersielle aktørene i forhold til dagens regime.

CO₂ fangst, -transport og lagring er ikke annerledes hverken i karakter eller prinsipp enn hva som ellers gjøres i olje- og gassindustrien i dag, hvor f.eks. store mengder vann eller naturgass blir injisert i reservoarene for å optimalisere produksjonen av hydrokarboner. Spesielle og unødvendige krav til sikkerhet i målinger og analyser gir ingen bedre oppfølging av aktivitetene eller noen spesielt sikrere anslag enn det industrien allerede er i stand til å gi i dag.

Tvert i mot kan formalistiske krav uten spesiell faglig forankring kreve mye ressurser. Dette kan i ytterste konsekvens ta oppmerksomheten bort fra hovedaktivitetene, som må være å sørge for en effektiv og sikker fangst, transport og lagring.

Struktur på det foreslåtte regelverket

For ordens skyld gis en kort oppsummering av Norsk olje og gass sin forståelse av den struktur på regelverket som det nå legges opp til:

Sleipner, Snøhvit og Gudrun

Transport av CO₂ og utnyttelse av undersjøiske reservoarer:

Reguleres etter eksisterende petroleumslovgivning

Regulering av miljø sikker lagring av CO₂ :

Reguleres etter eksisterende forurensingslovgiving inntil 31.12.15 - Reguleres etter reviderte forurensingsforskrifter fra 01.01.16

Nye CO₂ lager

Transport av CO₂ og utnyttelse av undersjøiske reservoarer

Reguleres etter ny forskrift (lagringsforskriften)

Regulering av miljøsikker lagring av CO₂

Reguleres etter reviderte forurensingsforskrifter

Norsk olje og gass har følgende kommentarer til den foreslåtte struktur:

EUs lagringsdirektiv og kvotedirektiv (sistnevnte er allerede harmonisert med norsk lov gjennom klimakvoteloven) er to regelverk som skal virke sammen slik at kvoter på CO₂ skal være et virkemiddel og insentiv for lagring. Det har betydning for to forhold; lagringsdirektivet må ikke etablere hindre som gjør det mer attraktivt å slippe ut CO₂ til atmosfæren mot betaling av kvoter, og lagringsdirektivet gjelder kun for CO₂ utslipp som ellers ville vært kvotepliktige. Harmoniseringen bør derfor ikke gis videre virkning i norsk rett enn det som følger av disse to direktivene.

Norsk olje og gass mener på den bakgrunn at det ikke foreligger en plikt for norske myndigheter å implementere lagringsdirektivet for CO₂ som i utgangspunktet ikke er kvotepliktig. CO₂ som stammer fra forbrenning er kvotepliktig, mens CO₂ som skilles ut av naturgassen er etter Norsk olje og gass sitt syn ikke kvotepliktig. Norsk olje og gass stiller spørsmål om implementering av lagringsdirektivet med tilhørende regulering etter de reviderte forurensingsforskrifter får en situasjon hvor i utgangspunktet ikke-kvotepliktig CO₂ som lekker fra en lagringslokalitet blir kvotepliktig.

Norsk olje og gass er tilfreds med at Olje- og energidepartementet, OED, har funnet at eksisterende felt på norsk kontinentalsokkel der det foregår fangst, transport og lagring av CO₂ (Sleipner, Snøhvit og Gudrun), fortsatt vil reguleres av petroleumslovgivningen. Det legges til grunn at boring av nye brønner på Snøhvit (alternativt Sleipner hvis dette blir aktuelt) med det formål å fortsette den injeksjon og lagring som pågår som ledd i produksjonen, også faller innenfor petroleumslovgivningen.

Vi mener at det ikke vil være i strid med lagringsdirektivet å tillate tilsvarende aktivitet (CO₂ som ikke kommer fra forbrenning) for nye felt under petroleumslovgivningen (uten å gjøre de foreslåtte forskriftene for transport og lagring gjeldende). Vi vil påpeke at det er forhold i de foreslåtte forskriftene som er uheldige med hensyn til insentiver for å utvikle felt i fremtiden tilsvarende Snøhvit og Sleipner, dvs separere CO₂ fra naturgassen med påfølgende lagring. Når det gjelder bestemmelser om miljøsikker lagring bør kravene være de samme uavhengig av kilden til CO₂, dog med relevante unntak, herunder krav til lagring og tilhørende forpliktelser av CO₂ som ikke er kvotepliktig, krav til finansiell sikkerhet, krav til rapportering til EFTA/ESA mm.

Norsk olje og gass ber om en avklaring av denne problemstillingen.

Forskrift om transport av CO₂ og utnyttelse av undersjøiske reservoarer på kontinentalsokkelen til lagring av CO₂

I det følgende er kommentarene våre basert på en forståelse av at dagens fangst og lagring vil være underlagt kvotedirektivet med den følge at forskriften (heretter omtalt som «lagringsforskriften») gjøres gjeldende for all fremtidig transport og lagring av CO₂, uavhengig av kilden.

Tatt i betraktning av at lagringsforskriften begrenses til å gjelde transport og lagring på kontinentalsokkelen, antas det at oljeselskaper som allerede besitter betydelig kunnskap om sokkelen og om passende reservoarer, vil kunne være sentrale aktører til å utøve virksomhet under forskriften. Det forhold at forskriften legger opp til å følge en struktur og til en viss grad har et materielt innhold som er velkjent for denne industriens virksomhet, er derfor hensiktsmessig. Det er imidlertid uheldig rent lovgivningsteknisk at tillatelse til injeksjon og lagring og krav som oppstilles for å få en slik tillatelse, omtales både i lagringsforskriften (kap 5) og i nytt kapittel i forurensingsforskriften. Disse bestemmelsene burde vært samlet et sted.

1.1.1 Letetillatelsen – kap 3

I motsetning til petroleumsloven, gir ikke en letetillatelse en rett til en utnyttelsestillatelse til injeksjon og lagring. I utgangspunktet kunne dette anses som en usikkerhet som motvirker at det settes i gang gode leteprosjekter. Det bør gå eksplisitt frem av bestemmelsene, slik det også fremgår av § 2-2, at en letetillatelse ikke bør kunne gis til/for områder omfattet av en utvinningstillatelse etter petroleumsloven, med mindre departementet bestemmer dette etter petroleumsloven § 3-11.

1.1.2 Injeksjon og lagring – kap 4

Når det gjelder injeksjon og lagring, vil det være påkrevet med en utnyttelsestillatelse i samsvar med den foreslåtte forskrift § 4-1. Både injeksjon og lagring skjer i dag i sin helhet i regi av det interessentskapet som har enerett til undersøkelse, leteboring og utvinning av petroleum.

Norsk olje og gass anbefaler at den som innehar en utvinningstillatelse jf. petrl. § 3-3 gis en fortrinnsrett til en utnyttelsestillatelse etter lagringsforskriften § 4-1 når det gjelder reservoarer innen utvinningstillatelsens konsesjonsområde for så vidt det er knyttet til produksjon av petroleum fra denne utvinningstillatelsen.

Det bør uansett gå eksplisitt frem av bestemmelsene, slik det også fremgår av § 2-2, at en utnyttelsestillatelse ikke bør kunne gis for områder omfattet av en utvinningstillatelse etter petroleumsloven, med mindre departementet bestemmer dette etter petroleumsloven § 3-11. Den beskyttelse for petroleumsvirksomhet som er gitt i § 4-15, 2 ledd anses ikke tilstrekkelig, da denne forutsetter at letetillatelse eller utnyttelsestillatelse allerede er gitt.

Interessentskapet for en utvinningstillatelse jf. petrl. § 3-3 er i dag unntatt selskapslovgivningen. Den foreslåtte forskrift legger opp til at utnyttelsestillatelse etter lagringsforskriften gis et selskap. Dersom selve lagringen må skje av et eget selskap, ser vi en rekke utfordringer av skattemessig, finansiell og juridisk art der injeksjon og lagring er en del av produksjonsforløpet. Det reiser spørsmål om det er deltakerne i interessentskapet som skal stifte og finansiere selskapet. Når det gjelder krav til finansiell styrke og kompetanse anser vi at den gjelder rettighetshaver. Dersom det er flere juridiske personer som er tildelt en utnyttelsestillatelse skal det selskapet de danner anses som rettighetshaver jf § 4-1. Det stilles spørsmål om den finansielle styrke og kompetanse som ligger hos det enkelte selskap kan tas i betraktning jf § 4-2 e) og h).

Det må etableres kommersielle avtaler for å fortsette en aktivitet som tidligere har skjedd av de samme aktørene under det samme regimet. I forhold til skatt vil det da være brukere av lageret som skattes under petroleumsskatteregimet som vil betale for bruken av lageret til eiere som er skattlagt under landskatteregimet. Det innføres en kompliserende faktor som nødvendigvis vil være administrativt bebyrdende og som materielt sett ikke gir noen vinning hverken for den finansielle sikkerheten eller for å oppnå utslippsreduksjon.

Kap. 4 i forskriftsutkastet setter en rekke krav til behandling av søknad, plan for utbygging og drift, konsekvens utredning etc, som i stor grad er sammenfallende med krav til tilsvarende bestemmelser i petroleumsløven. Norsk olje og gass anbefaler at alle disse kravene kan innlemmes i en plan for utbygging og drift (PUD) når injeksjon og lagring er en del av det valgte utbygningskonsept for en petroleumforekomst.

1.1.3 Injeksjon og lagring - §§ 5-1 til 5-7

Det bør fremgå at forskriften gjelder injeksjon av CO₂ med det formål å lagre. Injeksjon av CO₂ kan også gjøres som et tiltak for økt olje/gassutvinning (EOR/EGR) og hvor formålet *også* er permanent lagring av CO₂ som injiseres. En slik permanent lagring kan enten foretas i reservoaret hvor det er produsert petroleum og/eller i separate reservoar/formasjoner. Norsk olje og gass stiller spørsmål med hvordan EOR/EGR kan kombineres med permanent lagring i petroleumreservoaret når produksjon av petroleum vil skje under petroleumsløvgivningen, mens lagring skal skje under de nye forskriftene (egen selskapsform, skatteregler etc.). Norsk olje og gass stiller derfor spørsmål ved om de nye forskriftene er til hinder for mulig EOR/EGR på norsk sokkel. Norsk olje og gass har identifisert denne problemstillingen uavhengig av om CO₂ som injiseres er kvotepliktig eller ei, men det presiseres at hvis CO₂ som injiseres er kvotepliktig, vil permanent lagring gi EOR/EGR aktørene et insentiv for lagring ved at det da ikke utløses kvoteplikt for lagret CO₂.

Kapitel 5 bør samordnes bedre med forslag til kapitel X i forurensingsforskriften, særlig de bestemmelser som gjelder krav til søknad, vilkår, overvåkning og tilsyn. Det bør være unødvendig med til dels overlappende bestemmelser, selv om det erkjennes at de relevante myndigheter gir sine respektive tillatelser og setter krav til overvåkning ut fra forskjellig formål.

1.1.4 Ansvar og sikkerhetsstillelse - §§ 5-8, 5-9 og 5-10

Det samlede bildet av finansiell sikkerhetsstillelse er uforutsigbart. Det fremgår også av OEDs høringsbrev.

Norsk olje og gass vil i denne sammenheng påpeke to forhold vi ikke ser er diskutert i OEDs høringsbrev. Vi er enig i at det er liten sannsynlighet for lekkasje fra et lager, derimot vil vi påpeke tre forhold som kan hindre investorer for lager; 1) volum ved en eventuell lekkasje vil være ukjent og kanskje foregå over år, 2) mht. kvoteplikt vil lekkasje føre til at de kommersielle aktører må kjøpe kvoter for eventuelle lekkasjer – fremtidig kvotepris er ikke kjent (i stor grad bestemt av myndigheter) og industrien kan risikere at fremtidig kvotepris kan være 10-30 ganger høyere enn i dag, 3) denne risiko er ikke mulig å forsikre – det vil si at få kommersielle aktører er i stand til å absorbere denne risikoen. Disse spørsmålene vil først kunne besvares i forbindelse med fremtidige søknader om lagringstillatelse.

Det hefter betydelig usikkerhet mht om vilkårene for ansvarsoverføring vil være tilstede, mest fordi det ikke i dag foreligger kunnskap nok til å si at kravene som skal til for at ansvarsoverføring kan finne sted vil kunne oppfylles. Selv etter en ansvarsoverføring vil det foreligge forpliktelse til finansiell mekanisme som man i dag ikke kan estimere. Alle disse forholdene samlet sett bidrar til å skape usikkerhet for fremtidig injeksjon og lagring, både

sette i sammenheng med et produksjonsforløp av petroleum, men også kommersielle lagringsprosjekter.

Norsk olje og gass erkjenner at kravene som oppstilles er i samsvar med direktivets bestemmelse. Likevel er det grunn til å påpeke at nettopp disse bestemmelsene kan bli det store hinderet for å igangsette aktivitet som potensielt kan føre til manglende insitament for injeksjon og lagring og dermed utslippsreduksjoner av CO₂. En fleksibel utøvelse av disse reglene vil være viktig for at lagring fortsatt skal være interessant. Det forutsettes at det er rettighetshaver som er ansvarlig for sikkerheten, selv om den formelt stilles av operatøren, jf § 5-9.

1.1.5 Tredjepartsadgang - § 5-12

Eksponeringen eier av en innretning tar på seg ved tredjepartstilknytning er uforutsigbar. Det er eier som må stille finansiell sikkerhet og som har ansvar for lekkasje også for tredjepartsvolumer. Det stilles ikke krav om finansiell styrke hos tredjepart. Effekten av tredjepartsinjiseringen kan imidlertid være svært vanskelig å forutse. Ved fastsettelse av finansiell kompensasjon må det derfor tas behørig hensyn til denne eksponeringen. Denne eksponeringen vil dessuten også kunne motvirke en ellers formålstjenlig vilje hos aktørene til å etablere lagre. Det er mulig § 4- 12 kan gi eier av lageret en mulighet til å oppgi dette for å slippe å ta i mot tredjepart.

Vi ser ikke på dette som en gunstig løsning fordi den også er beheftet med betydelig uforutsigbarhet. Konsekvensene kan da være at man må avslutte lagring for initielle brukere; med mulige brudd overfor tredjepart. I slike tilfeller bør det være åpning for at staten overtar lageret med de forpliktelser og rettigheter som medfølger, dersom eier av lageret ikke kan akseptere myndighetenes vilkår.

1.1.6 Erstatningsansvar for forurensingsskade - kap 8

Ansvar for forurensingsskade er lik tilsvarende bestemmelser i petroleumslovens kap. 7. Det er imidlertid mer forutsigbart å ta høyde for skader som oppstår som følge av olje enn det er for CO₂. Ved oljesøl vil skaden normalt kunne avdekkes ganske umiddelbart i tilknytning til en hendelse, mens tilsvarende ofte ikke vil være mulig for CO₂ utslipp. Se også §§ 5-8, 5-9 og 5-10.

Endringer i forurensingsforskriftens kap. X (miljøsikker lagring)

Det er positivt at det entydig slås fast i høringsnotatet at bestemmelsene er ment som ren implementering av direktivet. Det innebærer at direktivet setter beskrankninger for hvordan disse bestemmelsene skal tolkes i fremtiden. Forarbeidene til direktivet vil dermed bli en viktig rettskilde.

Kvotestemmelsene innførte et nytt regime med krav om usikkerhetsanslag/beregninger for alle utslippsdata. Gjennomført på en hensiktsmessig måte, er krav til usikkerhetsangivelse et anerkjent måleteknisk prinsipp som Norsk olje og gass slutter seg til. Krav til eventuelle usikkerhetsberegninger må imidlertid stå i forhold til hva som faktisk måles og hensikten med målingen og usikkerhetsvurderingene. Fangst, transport og lagring av CO₂ som enten fanges fra naturgass eller eksos, har store iboende usikkerheter som det må tas hensyn til. Spesielt strenge krav til usikkerheter i målinger og analyser gir ingen bedre oppfølging av aktivitetene eller noen spesielt sikrere anslag enn vi allerede er i stand til å gi. Tvert i mot kan formalistiske krav uten spesiell faglig forankring kreve så mye ressurser at det tar oppmerksomheten bort fra hovedaktivitetene, som må være å sørge for en effektiv fangst og lagring.

Fangst og transport er ikke omhandlet i forskriften. Vi er usikre på hvordan ansvarsforholdet for lekkasje i transportleddet frem til lagring er tenkt regulert mellom den kvotepliktige og transportinvestor.

Generelt vil det være behov for god dialog med myndigheter og industri forut for iverksettelse av aktivitet. Det vil være behov for å avklare for eksempel hva som er akseptkriteriet for «lekkasje» i § x-3, i) og kriterier for hva som skal til for å tilbakekalle en tillatelse jf § x-7 for å kunne sikre forutsigbarhet.

Når det gjelder ansvar for lekkasje er det behov for å avklare ansvarsforhold for mulig lekkasje hvor kvotepliktig CO₂ er lagret i samme reservoar som ikke kvotepliktig CO₂.

Gjennomgående i forskriften er det vist til «operatøren», se f. eks. §§ x-8 og x-9. Denne forutsetter at vi opptrer på rettighetshavers vegne, og pliktsubjektet i disse bestemmelsene bør derfor være rettighetshaver.

1.1.7 § x-4, b)

Formasjonens egnethet kan kanskje ikke med fullstendig sikkerhet fastslås før det har vært gjennomført pilotforsøk. Her må det søkes å finne operasjonelle kriterier som gjør at det i det hele tatt er mulig å etablere en søknad. Det kan og stilles spørsmål om den vurderingen som skal foretas her er forskjellig fra det som følger av lagringsforskriftens § 4-2 f).

1.1.8 § x-4 d)

Her foreligger et eksempel på overlapp med lagringsforskriften § 4-2, e) og h) uten at det er benyttet samme ordlyd og uten krysshenvisning. Det stilles spørsmål om det er to uavhengige vurderinger som skal foretas og om disse innholdsmessig vil være forskjellige. Videre er det her vist til operatørens kompetanse. For at dette skal henge bedre sammen med lagringsforskriften bør det henvises til rettighetshaver eller virksomhet.

1.1.9 § x-5 e), f) og g)

Dokumentasjonskravene må tilpasses forholdene. Her kan det være utfordrende å være veldig spesifikke. Her forutsetter vi en faglig god dialog med myndighetene for å sikre omforent forståelse. Kriteriene i Vedlegg I anses som ikke utfyllende, samtidig som det er usikkert hva myndighetene legger i de enkelte detaljerte krav til modellen.

1.1.10 § x-5 j)

Det henvises til «den finansielle sikkerhetsstilling» uten at det er vist til § x-15, første ledd.

1.1.11 § x-6 d)

Kravet til CO₂ strømmens sammensetning må ikke overdrives. Det forutsettes at det tas hensyn til eventuelle variasjoner i sammensetning over tid og hensyn til usikkerheten i analyseresultater.

1.1.12 § x-8

Det er tillatt at CO₂ lagres sammen med «fremmed-komponenter» som naturlig følger med CO₂ gjennom fangst og transportleddet. Krav til analyser og usikkerhetsvurderinger for slike komponenter må holdes på et nivå som målefaglig anses som tilstrekkelig.

Det bør klargjøres hvem som skal ha den endelige kompetansen for å avgjøre hvorvidt medfølgende stoffer/gasser utgjør vesentlig risiko. Pga kostnaden ved aktiviteten må slike kriterier være klare på et tidlig tidspunkt. Norsk olje og gass foreslår at det etableres et samarbeid mellom myndigheter og bransje for å lage slike kriterier. Bestemmelsen bør uansett ikke inneholde et absolutt forbud, relevant myndighet bør kunne gi tillatelse til injisering og deponering av andre stoffer sammen med CO₂ strømmen dersom det anses formålstjenlig.

1.1.13 § x-9

CO₂ sky er ikke definert. Det synes videre som om første setning er feilskrevet (« og om relevant miljø rundt»). Det forutsettes at kravene tar hensyn til praktiske, operasjonelle og økonomiske begrensninger som står i forhold til risikoen.

Krav til overvåkningsplan med metoder, frekvens osv. må holdes på et nivå som gir en rimelig sikkerhet for å oppdage og bestemme eventuelle lekkasjer. Kravene må tolkes innenfor rimelighetens grenser slik at det ikke blir nødvendig med svært kostbare og omfattende undersøkelser, men allikevel tilstrekkelige til å anslå sannsynligheten for eventuelle lekkasjer. Pr i dag finnes det ingen helt tilfredsstillende metoder for overvåkning av små lekkasjer fra et geologisk reservoar. Dette må ikke forsøkes kompensert med krav om voldsomme målekampanjer. Minstekravet til overvåkningsmetoder og frekvenser bør være klart for operatøren før regelverket trår i kraft, og i alle fall før CO₂ injeksjonen starter. Overvåkning er kostnadskreven, og kostnadene for overvåkingen må være rimelig klart på forhånd.

1.1.14 § x-10

Krav om rapportering bør holdes på et hensiktsmessig nivå. Operatørene på norsk sokkel er allerede utsatt for svært ressurskrevende rapporteringskrav. Rapportering om fangst, transport og lagring samt overvåkingsresultater bør inngå som en naturlig del av eksisterende rapporteringsrutiner med et volum og detaljeringsnivå som står i forhold til problemstillingene. Dagens nivå på Sleipner og Snøhvit anses som passende.

Den årlige rapporteringen bør skje samtidig/som en del av selskapenes årlige rapportering til Miljødirektoratet. Dette kunne vært spesifisert i en veileder for å sikre strømlinjeformet rapportering.

1.1.15 § x-12

Tilsvarende bestemmelse finnes i lagringsforskriftens § 5-6, men med noe ulik ordlyd. Som nevnt tidligere bør slike bestemmelser samordnes bedre og det bør gis krysshenvisninger der det er ment at disse skal forstås likt.

1.1.16 § x-16

Norsk olje og gass tolker denne bestemmelsen slik at kravet for eksisterende lokaliteter gjelder den faktiske drift, dvs overvåkning og rapportering o.l. Det innebærer imidlertid ikke at disse lokaliteter skal stille sikkerhet jf § x-15, første ledd da disse innehar tillatelser og trenger dermed ikke søke om tillatelse som jo er en forutsetning for å kreve sikkerhetsstillelse. Dette kravet bygger også på en forutsetning om en vesentlig annen struktur av hvordan virksomheten er organisert enn det som er kravet i dag (ikke krav om eget selskap for lagringen). Videre innebærer det at §§ x-14 og x-15, siste ledd ikke kommer til anvendelse da disse henviser til vilkårene i lagringsforskriften som jo ikke kommer til anvendelse jf høringsnotatet på dette punkt.

På den bakgrunn forutsettes det at det ikke vil være behov for nye tillatelser til Sleipner/Gudrun og Snøhvit, samt at nedstenging av Sleipner/Gudrun og Snøhvit følger petroleumslovens regelverk og ikke lagringsforskriften.

Norsk olje og gass ber om at dette forhold avklares nærmere.

Avsluttende kommentar

Lagringsdirektivet ble vedtatt i 2009. Det har pågått et arbeid både hos myndighetene og industrien knyttet til konsekvenser av en harmonisering og konsekvenser av dette. Først når forskriftene blir nedfelt skriftlig, er det det mulig å arbeide mer konkret med dette og gi gode og konstruktive innspill. Vi synes derfor det er overraskende at det gis så kort høringsfrist, særlig fordi industriens innsikt og kompetanse kan bidra til å forhindre utilsiktede konsekvenser som hindrer gode fremtidige løsninger.

En regulering der industrien er mer aktivt med i utarbeidelsen, sikrer en god gjennomtenkning av en rekke problemstillinger som det til dels er pekt på i dette høringssvaret.

Norsk olje og gass stiller gjerne opp i møter for å gjennomgå og bidra til å skape klarhet i regelverket slik at det sikres en mest mulig vellykket implementering av lagringsdirektivet.

Med vennlig hilsen
Norsk olje og gass

Gro Brækken
Adm.dir.

